

Aan de leden van de commissie VWS

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag, 3 november 2021

Betreft: Reminder leefbaarheid en gezondheid omwonenden padelbanen

Geachte commissieleden VWS,

Omwonenden van padelbanen op 11 locaties hebben in een brief aan uw commissie dd 29 juni 2021 aandacht gevraagd voor de overlast die padelbanen veroorzaken in de buurt van woningen, en de urgente noodzaak landelijk beleid te ontwikkelen om overlast te voorkomen, het woon-en leefklimaat te waarborgen en de natuur te beschermen. De brief is opgenomen als bijlage bij deze brief.

Vier maanden na het schrijven van onze brief moeten wij helaas constateren dat het aantal locaties met overlast is gegroeid naar 34 locaties, er nog steeds geen landelijk beleid is, het probleem groeit en uw commissie niets heeft ondernomen om de toename in overlast te voorkomen.

Wij vragen u daarom nogmaals aandacht voor de overlast die veroorzaakt wordt door padelbanen in woonwijken, en uw hulp bij het vaststellen van beleid voor de aanleg van padelbanen:

- De media heeft veel aandacht besteedt aan de negatieve gevolgen van padelbanen. Veel informatie is terug te vinden op <https://www.meldoverlastpadelbanen.nl/overlast-cases/cases-in-de-pers>.
- Omroep Max heeft afgelopen vrijdag, 29 oktober 2021, uitvoerig aandacht besteedt aan het onderwerp en de nadelige gevolgen voor woon- en leefklimaat en de gezondheid van omwonenden. <https://www.maxmeldpunt.nl/wonen/steeds-meer-padelbanen-maar-het-geluid-maakt-mensen-gek/>
- Het artikel van de AVN geeft een voorbeeld van de negatieve gevolgen van de aanleg van padelbanen voor de natuur: <https://avn.nl/haagwinde/padelbanen-klein-zwitserland/>. Inmiddels is er helaas al veel natuur gesneuveld voor de aanleg van padelbanen.

Met vriendelijke groet,

Namens omwonenden van padelbanen met overlastsituaties in Nederland ([link](#)):

Amsterdam (x3)	Enkhuizen	Noordwijkerhout	Soest
Bennebroek	Hattem	Raalte	Veenendaal
Den Bosch	Houthem	Rijswijk	Volendam
Den Haag (x4)	Maastricht	Reeuwijk	Voorhout
Didam	Monster	Rotterdam	Wassenaar
Doesburg	Naaldwijk	Silvolde	Zwolle
Goor	Nijmegen (x2)	Sittard (x2)	

Bijlage: Brief Beleid om geluidsoverlast door padelbanen in een woonwijk te voorkomen dd 29 juni 2021

Aan de leden van de commissie VWS

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag, 29 juni 2021

Betreft: Beleid om geluidsoverlast door padelbanen in een woonwijk te voorkomen

Geachte commissieleden VWS,

Met dit schrijven vragen wij aandacht voor de geluidsoverlast die wordt veroorzaakt door de sport padel op banen in de buitenlucht in de buurt van woningen, en de noodzaak een landelijk beleid te ontwikkelen voor de aanleg van padelbanen.

Door de populariteit van padel zijn er in de afgelopen tijd veel padelbanen aangelegd, en is er momenteel veel belangstelling om meer padelbanen aan te leggen. Het is hartstikke goed dat mensen kunnen sporten, en sporten is belangrijk voor de gezondheid. Sporten moeten echter geen onredelijk overlast geven. Padel in de buurt van woningen heeft een grote impact op het woon- en leefklimaat, en de gemoedsrust van omwonenden.

In deze brief geven wij een toelichting op de geluidsoverlast van padel, en dragen wij ideeën aan om de overlast te voorkomen. Wij vragen u in gesprek te gaan met de verantwoordelijke bewindspersoon en aan te dringen op beleid, en indien nodig op aanvullingen of wijzingen in de wet, om overlast door padel te voorkomen en ontstane overlastsituaties te beëindigen.

Wat is padel en waarom geeft de sport geluidsoverlast?

Padel is een eigen sport¹. Het is een kruising tussen beach paddlebal en squash, en wordt gespeeld met een holle carbon bat en een paddelbal. De baan is een kooi, gemaakt van glas en metaal. De oppervlakte van de baan is klein en het spel wordt vooral door vier spelers gespeeld (twee-tegen-twee).

Het contact tussen de holle bat en de bal geeft een hard, zwaar en hol klinkend (impuls)geluid. Doordat op een kleine baan wordt gespeeld door vier spelers is de slagintensiteit hoog. Gemeten op twee banen is het aantal slagen van geoefende spelers ongeveer 80 slagen per minuut. De glazen- en metalenkooi van de baan versterkt het geluid zoals een klankkast dat doet bij een muziekinstrument. De combinatie van al deze elementen samen zorgen ervoor dat het geluid van padel hard, intensief en indringend is, wat niet alleen hoog en ver draagt, maar ook dwars door gesloten ramen en deuren. Dit zorgt voor onaanvaardbare overlast bij omwonenden. Uit een rechtszaak in Zweden is gebleken dat omwonenden psychische klachten kregen door langdurig blootstelling aan het intensieve en repeterende geluid van de sport².

¹ Pascal Kamp van de KNLTB: "We zien padel echt als een eigen sport; het is geen tennis. Je speelt het ook op een baan met een racket, maar verder is het totaal anders." (Tervoort, R. (september 2020). KNLTB wil groei padel doorzetten met nieuw platform, Sportnext, <https://www.sportnext.nl/beleid/knltb-wil-groei-padel-doorzetten-met-nieuw-platform-padelboek/>.)

² In Nederland doet het Expertisecentrum Geluid (ECG) van het RIVM onderzoek op het gebied van geluid, hinder en gezondheid: <https://www.rivm.nl/geluid/expertisecentrum-geluid>.

De geluidsoverlast door padelbanen in de buitenlucht voor directe burens is in sommige gevallen schokkend. Om een goed beeld te krijgen van de overlast moet je op locatie kijken om de leefsituatie te zien.

Op de website Meld Overlast Padel (<https://www.meldoverlastpadelbanen.nl/>) zijn verschillende dossiers opgenomen over de overlast die omwonenden ervaren door padel op buitenbanen in Nederland en in het buitenland^{3,4}. In Nederland zijn inmiddels overlastsituaties⁵ bekend in Voorhout, Amsterdam, Noordwijkerhout, Rijswijk, Nijmegen, Hattem, De Meern, Den Haag, Rotterdam, Monster en Wassenaar. Ook de Nederlandse Stichting Geluidshinder heeft verschillende meldingen ontvangen en adviseert hierover.

Hierna volgt een aantal omschrijvingen van situaties⁶ om een nader beeld te geven van de geluidsoverlast die omwonenden ervaren:

- **Locatie A** Van het tennis op de tennisvereniging hebben de omwonenden nooit last gehad. Sinds er twee padelbanen bij zijn gekomen hebben zij er veel meer last van. Men vindt het niet meer leuk om in de tuin te zitten en is bang voor de plannen om nog meer padelbanen aan te leggen, waardoor er nog meer geluids- en parkeeroverlast komt.
- **Locatie B** Op deze locatie zijn drie padelbanen aangelegd, en worden er nog drie bijgebouwd. Er wordt soms al vanaf acht uur 's ochtend gespeeld en er wordt tot elf uur 's avonds doorgespeeld. Het geluid van de padelslagen galmt door de omliggende straten. Als het raam wordt opgezet moeten de omwonenden het continue geluid van de slagen en het gestuiter tegen de metalen en glazen wanden aanhoren.
- **Locatie C** Op deze locatie zijn er padelbanen op 30 meter van woningen. Bewoners ervaren overlast van de pokgeluiden van de ballen die geslagen worden en van de agressieve geluiden die de spelers maken.
- **Locatie D** Wat omwonenden hier opvalt is het verschil in geluid van de padelbanen en dat van de reguliere tennisbanen. Naast het harde en meer frequente geluid van padel zijn de geluiden van de spelers een bron van overlast.
- **Locatie E** Op deze locatie grenzen de huiskamer en slaapkamer van omwonenden aan het sportpark en worden in de huiskamer regelmatig geluidniveaus van 65 decibel en hoger gemeten.
- **Locatie F** Deze bewoners zijn in een heel rustig en bosrijk gebied gaan wonen. Sinds er een padelbaan is aangelegd door de burens, waar elke dag op gespeeld wordt worden de bewoners gek van het geploek en bijbehorende geschreeuw.

³ In het Vlaamse parlement zijn vragen gesteld aan de Minister van Sport vanwege de grote impact die padel heeft op de woonomgeving:

<https://www.vlaamsparlement.be/commissies/commissievergaderingen/1480385/verslag/1481714>.

⁴ De Vlaamse parlementariër Elisabeth Meuleman, heeft in België het voortouw genomen om de geluidsoverlast door padelbanen onder de aandacht te brengen en om maatregelen te vragen: <https://radio1.be/luister/select/de-ochtend/meer-klachten-over-geluidsoverlast-door-padelterreinen-voor-sommige-mensen-is-het-moeilijk-leefbaar>.

⁵ Een overlastsituatie wordt gedefinieerd als een locatie waar padelbanen zijn aangelegd of een omgevingsvergunning is aangevraagd voor de aanleg van padelbanen dicht in de buurt van woningen.

⁶ Omwille van de privacy zijn de namen van de personen en de locaties niet vermeld.

Naast geluidsoverlast geven padelbanen ook veel lichtoverlast 's avonds. Verlichte padelbanen lijken op een kas voor glastuinbouw. Het beleid voor padel moet ook lichthinder voorkomen.

Waarom wordt er onvoldoende rekening gehouden met het specifieke geluidsaspect van padel?

Vaak zijn padelbanen geplaatst waar eerder tennisbanen lagen, of is het de bedoeling om dit te doen. Redenen hiervoor zijn dat padel is ondergebracht bij de KNLTB, dat het aantal tennisspelers een dalende trend laat zien, en het aantal padelers momenteel een stijgende trend laat zien.

Door de positie van padel binnen de KNLTB wordt padel vaak ten onrechte vergeleken met tennis, en verlenen gemeentes op basis van deze onjuiste vergelijking omgevingsvergunningen voor de aanleg van padelbanen buiten op locaties waar de bestemming tennis is. Echter, zoals ook aangegeven door de KNLTB, is padel een eigen sport, en de praktijk toont aan dat padel veel meer geluidsoverlast geeft dan tennis doordat:

- er met een holle bat wordt gespeeld in plaats van met een racket wat een significant harder (impuls)geluid geeft,
- er tegen de wanden mag worden gespeeld zodat de bal veel langer in het spel blijft en er extra geluid wordt geproduceerd,
- de banen veel kleiner zijn zodat de bal veel vaker wordt geraakt,
- er twee padelbanen op de plek van één tennisbaan kunnen worden geplaatst, en
- de glazen wanden zorgen voor een akoestisch versterkend effect.

Verder zorgt een uitspraak van de Raad van State uit 2019⁷ over de aanleg van twee padelbanen op 48 meter van de woning van de bewoners in Wassenaar voor verwarring. Gemeenten, verenigingen, commerciële partijen en zelfs de KNLTB baseren hun communicatie, adviezen en besluiten ten onrechte op deze uitspraak. Deze uitspraak is echter gebaseerd op feitelijke onjuiste uitgangspunten. De uitspraak gaat uit van de geluidsbelasting die tennis geeft, en niet padel. Verder doet de Raad van State alleen een uitspraak over een specifieke zaak op basis van de informatie die zij op dat moment heeft, en is een uitspraak van de Raad van State geen 'wet'.

In deze padelzaak waar de uitspraak van de Raad van State over ging realiseert de gemeente Wassenaar zich inmiddels dat padel meer geluidsoverlast geeft dan tennis⁸, en zijn de eerste maatregelen - het aanpassen van de openingstijden van de padelbanen - door de omgevingsdienst opgelegd.

Samenvattend, door de vergelijking met tennis wordt onvoldoende rekening gehouden met het specifieke geluidsaspect van padel, en ontstaat overlast doordat omgevingsvergunningen voor padel worden verleend op basis het bestemmingsplan voor tennis.

Hoe kan de geluidsoverlast door padelbanen voorkomen worden?

De oplossing voor de geluidsoverlast door padelbanen ligt voor de hand. Padelbanen in de buurt van woningen moeten indoor gerealiseerd worden. In Frankrijk is voor deze oplossing gekozen.

Als padelbanen buiten worden gerealiseerd, dan moeten ze op een ruime afstand van woningen geplaatst worden (bijvoorbeeld 500 meter). De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) zou dit kunnen opnemen in de brochure Bedrijven en Milieuzonering. Daarnaast zouden gemeenten niet padelbanen moeten toestaan op locaties waar tennis als bestemming is aangegeven. Padel zou dus

⁷ Raad van State, Uitspraak ECLI:NL:RVS:2019:1746, Omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van twee padelbanen op tennispark, 29 mei 2019:

<https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RVS:2019:1746>.

⁸ Raadsvergadering Wassenaar, 14 juni 2021, opname van de vergadering (het onderwerp wordt besproken van ongeveer minute 9.40 tot minuut 14.40): <https://wassenaar.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Index/882466ce-f51b-4725-a425-ed7107e7750b>.

afzonderlijk in het bestemmingsplan moeten worden vermeld en daar is eerst een uitgebreidere voorbereidingsprocedure voor nodig.

Het voorkomen van overlast is één deel van de oplossing. Het andere deel betreft de noodzaak de ontstane overlastsituaties te beëindigen. Momenteel ondervinden al veel omwonenden overlast door padelbuitenbanen. Bezwaar maken tegen de geluidsoverlast is om aantal redenen moeilijk:

- Het geluid wordt getoetst aan het Activiteitenbesluit milieubeheer⁹ (afdeling 2.8 Geluidhinder).
- In artikel 2.17 van het Activiteitenbesluit staan geluidsnormen voor belasting van woningen (gevoelige gebouwen). Daarin zijn normen voor een langtijdgemiddelde en voor een maximale geluidsbelasting opgenomen.
- Voor de maximale geluidsbelasting (Lamax) geldt dat geluid als gevolg van het in de open lucht verrichten van sportactiviteiten of activiteiten die hiermee in nauw verband staan zijn uitgezonderd (artikel 2.18 lid 3 sub d). Dit heeft tot gevolg dat als op een padelbaan de maximale geluidsnorm wordt overtreden, dit niet meetelt voor de handhaving en omwonenden dit maar moeten accepteren.

Het is voor veel omwonenden van padelbanen onbegrijpelijk dat hun bezwaar niet slaagt, en dat zij overdag na een nachtdienst niet kunnen slapen, 's avonds na een lange dag werk niet tot rust kunnen komen in hun eigen woning, in het weekend niet in rust kunnen genieten van hun balkon of tuin, of simpelweg hun ramen niet open kunnen zetten.

Om de bestaande geluidsoverlastsituaties door padel op buitenbanen op te lossen zouden de geluidsnormen in het Activiteitenbesluit geëvalueerd en aangepast moeten worden voor padel zodat het woon- en leefklimaat beter gewaarborgd blijft. Bestaande overlastsituaties zouden op basis van deze nieuwe geluidsnormen opnieuw moeten worden beoordeeld en passende maatregelen zouden genomen moeten worden om de overlast te beëindigen. Dit zou in het ergste geval kunnen betekenen dat de padelbanen verplaatst moeten worden.

Tot slot

Specifieke regels voor de aanleg van padelbanen in de buitenlucht zijn noodzakelijk om woon- en leefklimaat te waarborgen. De nood is hoog om bestaande overlastsituaties te beëindigen en nieuwe overlastsituaties te voorkomen.

Wij doen een oproep om op korte termijn Vereniging Nederlandse Gemeenten op te roepen een landelijk beleid vast te stellen voor het plaatsen van padelbanen, en indien nodig het Activiteitenbesluit hierop aan te passen.

Met vriendelijke groet,

Namens omwonenden van padelbanen met overlastsituaties in:

Voorhout
Amsterdam
Noordwijkerhout

Nijmegen
Hattem
De Meern

Rotterdam
Monster
Wassenaar

Rijswijk
Den Haag

⁹ Activiteitenbesluit milieubeheer - BWBR0022762 (Afdeling 2.8. Geluidhinder: artikel 2.17 en 2.18)